

Sygn. akt I C 1688 / 15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchala**

po rozpoznaniu w dniu 02.09.2016 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w O.

przeciwko T. G.

o zapłatę 300 000 zł

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 26.08.2013 r., I Nc 432/13

I. utrzymuje zaskarżony nakaz zapłaty w mocy w całości;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda **12 600 zł** kosztów procesu ponad koszty przyznane w nakazie zapłaty;

III. obciąża Skarb Państwa niepokrytymi kosztami sądowymi.

I C 1688 / 15

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. w O. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego T. G. 300 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.08.2010 r. oraz kosztami procesu.

Powód wskazał, że jest w posiadaniu weksla pełnego wystawionego 13.08.2010 r. przez pozwanego na kwotę 300 000 zł z terminem płatności oznaczonym na 16.08.2010 r. Dnia 23.01.2013 r. weksel został indosowany na rzecz powoda przez osobę, na rzecz której miała nastąpić płatność weksla. Dnia 15.02.2013 r. powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty i wykupienia weksla w nieprzekraczalnym terminie do 26.02.2013 r. Pozwany nie wykupił weksla do dnia wniesienia pozwu (06.06.2013 r.).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym dnia 26.08.2013 r., I Nc 432/13, Sąd Okręgowy we Wrocławiu nakazał pozwanemu T. G., aby zapłacił z weksla na rzecz powoda 300 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.08.2010 r. do dnia zapłaty oraz 10 967 zł kosztów procesu.

Pozwany T. G. złożył zarzuty od tego nakazu zapłaty, wnosząc o jego uchylenie w całości i oddalenie powództwa.

Pozwany odwołał się do przepisu art. 87 kc. Podniósł, że obawa o jego życie, jak i osób najbliższych, nie ustała do dnia dzisiejszego.

Wskazał, że W. M. (1), skazany w (...) na siedem lat pozbawienia wolności za kierowanie grupą przestępczą, zastraszał go, zagrażając pozwanemu i jego rodzinie w celu uzyskania korzyści majątkowych, groźbami zmuszał do określonego zachowania, które nie miało podstaw prawnych.

W lutym bądź marcu 2010 r. pozwany poznał W. M. (1) oraz A. M. za pośrednictwem W. K., z którym pozostawał w relacjach gospodarczych. W. K. wskazał pozwanemu wymienionych jako osoby, które byłyby w stanie udzielać wsparcia finansowego za określoną gratyfikację. Skontaktował pozwanego z A. M., na spotkaniu pojawił się również W. M. (1) jako osoba zarządzająca finansami. Po rozmowie zgodzili się udzielić pozwanemu pożyczki w kwocie 27 000 zł, za co otrzymali 7 000 zł prowizji. Po przekroczeniu ustalonego terminu miały nastąpić odsetki karne w wysokości 500 zł dziennie. Pozwany wywiązał się z umowy, natomiast nie otrzymał dokumentów potwierdzających spłatę zobowiązań ani zwrotu weksła

wraz z umową pożyczki.

Podczas następnego spotkania pozwany uzgodnił z W. M. (1) kolejną pożyczkę w kwocie 50 000 zł, za co ustalili gratyfikację 10 000 zł. Również z tej umowy pozwany wywiązał się w terminie. Ponownie podpisywał dokumenty, które nie zostały mu zwrócone po spełnieniu zobowiązania. Następną pożyczką była kwota 37 000 zł, przy której gratyfikacja wynosiła 17 000 zł. W trakcie tej pożyczki nastąpiły opóźnienia w zwrocie i zaczęły się kłopoty pozwanego. Panowie M. i M. zaczęli mu naliczać za każdy dzień zwłoki 1 000 zł. Zaczęli go kontrolować przez 24 godziny na dobę. W ciągu miesiąca dług urósł z 54 000 zł do 84 000 zł. Pozwany starał się rozmawiać z pożyczkodawcami, że zaistniała sytuacja jest niemoralna i sprzeczna z prawem i zasadami współżycia społecznego. Wierzyciele grozili pozwanemu i jego matce. Pozwany pożyczał pieniądze od rodziny, aby spłacić pożyczkę. Kiedy kwota malała, wierzyciele zaczęli wymyślać coraz to nowe koszty. W pewnym momencie nakazano pozwanemu podpisać weksel. Pozwany w obawie o swoje bezpieczeństwo wyjechał za granicę. Mama pozwanego złożyła zawiadomienie o przestępstwie, rodzina została objęta ochroną. Pozwany przebywał za granicą przez dwa lata.

W. M. (1) wyłudził od pozwanego 600 000 zł. Zrujnował życie pozwanego. Pozwany wpłacał mu pieniądze na konto lub przekazywał do ręki osobiście lub za pośrednictwem znajomych – bez otrzymywania pokwitowania.

Po powrocie do kraju w 2012 r. pozwany spotkał W. M. (1), który ponownie zaczął mu grozić oraz starał się wymusić pieniądze. Pozwany odmówił i zerwał z nim kontakty.

Pozwany podniósł, że podpisał weksel broniąc w ten sposób swoich bliskich i w obawie o własne życie. Nigdy nie wziętych pieniędzy od W. M. (1), nie poczuwa się do obowiązku zwrotu czegoś, czego nie dostał. Weksel datowany jest na 13.08.2010 r. z terminem płatności o 3 dni późniejszym.

W odpowiedzi na zarzuty powód podtrzymał wszystkie twierdzenia i wnioski zawarte w pozwie.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

W 2010 r. T. G. studiował prawo i prowadził własną działalność gospodarczą. Posiadał środki z pracy za granicą.

/ dowód: zeznania świadków: W. K. – e-protokół z dnia 04.03.2016 r. 00.01.01-

00.24.35, E. G. – e-protokół z dnia 16.02.2016 r. 00.01.41-00.34.06, H.

G. – e-protokół z dnia 16.02.2016 r. 00.34.13-00.36.15 /

W 2010 r. T. G. poznał W. K., który – poprzez pożyczki – zainwestował pieniądze w firmę pozwanego. Pozwany rozliczał się na bieżąco z W. K..

W. K. poznał T. G. ze swoim kuzynem A. M. i W. M. (1). A. M. był wówczas kierowcą W. M. (2).

/ dowód: zeznania świadków: W. K. – e-protokół z dnia 04.03.2016 r. 00.01.01-00.24.35, A. M. – e-protokół z dnia 02.09.2016 r. 00.00.39-00.10.16 /

T. G. kilkakrotnie zawierał z W. M. (1) umowy pożyczki opiewające na różne kwoty przeznaczone na finansowanie działalności gospodarczej pozwanego.

Część z tych pożyczek spłacił. Jako zabezpieczenie spłaty pożyczek stosowane były weksle.

Dnia 02.03.2010 r. W. M. (1) jako pożyczkodawca oraz T. G. jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki, na mocy której W. M. (1) przekazał pozwanemu 40 000 zł, które pozwany zobowiązał się zwrócić do dnia 02.05.2010 r. Spłata pożyczki nastąpiła dnia 14.04.2010 r.

Dnia 01.04.2010 r. T. G. pokwitował odbiór gotówki w kwocie 65 000 zł.

Dnia 20.05.2010 r. W. M. (1) jako pożyczkodawca oraz T. G. jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki, na mocy której W. M. (1) przekazał pozwanemu 54 000 zł, które pozwany zobowiązał się zwrócić do dnia 20.07.2010 r.

Dnia 12.07.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 5 000 zł przelewem bankowym.

Dnia 13.07.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 15 000 zł przelewem bankowym tytułem zwrotu pożyczki.

Dnia 13.07.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 10 000 zł przelewem bankowym tytułem spłaty wynikającej z umowy.

Dnia 19.07.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 14 000 zł przelewem bankowym tytułem wpłaty wynikającej z umowy pożyczki.

Dnia 27.07.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 10 000 zł przelewem bankowym tytułem „wpłata od T.”.

Wpłaty te stanowiły rozliczenie umowy pożyczki z dnia 20.05.2010 r.

Dnia 14.09.2010 r. pozwany przekazał W. M. (1) 40 000 zł przelewem bankowym tytułem zwrotu pożyczki. Wpłata ta stanowiła rozliczenie pożyczki z dnia 01.04.2010 r. Weksel stanowiący zabezpieczenie tej pożyczki został zniszczony w dniu 12.11.2012 r.

/ dowód: potwierdzenie przelewu – k. 48; wydruk z historii rachunku bankowego – k. 49-51;

umowy pożyczki wraz z adnotacjami o spłacie – k. 75, 76; pokwitowanie wraz z

adnotacją o częściowej spłacie oraz zniszczeniu weksla – k. 77; zeznania świadków:

W. M. (1) – e-protokół z dnia 18.12.2014 r. 00.07.08-00.18.28, A.

M. – e-protokół z dnia 02.09.2016 r. 00.00.39-00.10.16 /

Dnia 13.08.2010 r. T. G. wystawił i wręczył W. M. (1) weksel zupełny opiewający na 300 000 zł, zgodnie z którym pozwany T. G. zobowiązał się dnia 16.08.2010 r. zapłacić bez protestu za ten weksel na zlecenie W. M. (1) 300 000 zł we W..

Weksel ten miał stanowić zabezpieczenie pożyczki udzielonej pozwanemu przez W. M. (1) wraz z odsetkami.

/ dowód: weksel z dnia 13.08.2010 r. – k. 21; zeznania świadka W. M. (1) – e-

protokół z dnia 18.12.2014 r. 00.07.08-00.18.28 /

Tego samego dnia – 13.08.2010 r. – pozwany pokwitował odbiór od W. M. (1) 3000 000 zł i zobowiązał się do zwrotu ww. kwoty do dnia 16.08.2010 r.

/ dowód: pokwitowanie – k. 107 /

Kiedy pozwany spóźniał się z płatnościami z tytułu udzielanych mu pożyczek, W. M. (1) lub A. M. dzwonili do niego i grozili mu wypadkiem.

Pozwany w obecności W. K. przekazywał W. M. (1) i A. M. pieniądze. Nie otrzymywał przy tym żadnych pokwitowań.

Kiedy W. K. spotkał się z pozwanym na placu (...) we W. w celu zwrotu pożyczki w kwocie 15 000 zł, przyjechali tam M. i M., grozili śmiercią pozwanemu i zabrali pieniądze przeznaczone dla W. K.. Obecny przy tym zdarzeniu był także A. H..

Wówczas pozwany powiedział W. K., że musi powiadomić organy ścigania bo już nie daje rady – zwrócił już wszystkie pieniądze a oni chcieli coraz więcej. Pozwany bał się.

W. M. (1) mówił W. K., że będzie chciał od rodziców

pozwanego odebrać pieniądze. Powiedział, że nie odpuści pozwanemu.

/ dowód: zeznania świadka W. K. – e-protokół z dnia 04.03.2016 r. 00.01.01-

00.24.35 /

Znajomy pozwanego J. D. w 2010 r. dwa razy podwiózł pozwanego do C. do domu A. M., któremu pozwany oddawał pieniądze, a raz sam zawiózł kopertę z pieniędzmi, którą otrzymał od pozwanego. Pozwany nie otrzymał pokwitowania z tytułu przekazania pieniędzy.

/ dowód: zeznania świadka J. D. – e-protokół z dnia 17.05.2016 r. 00.01.31-00.06.42 /

Pozwany pożyczał również pieniądze na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej od różnych znajomych, w tym A. S.. Początkowo pozwany zwracał pożyczane pieniądze.

Kiedy pojawiły się zaległości w spłacie, A. S. dzwonił do pozwanego w sprawie zwrotu pożyczki, jednakże pozwany nie odbierał telefonu. A. S. zadzwonił wówczas do matki pozwanego, która poinformowała go, że pozwany ma problemy finansowe związane z osobą W. M. (1), że jest przez niego zastraszany. Później również pozwany informował A. S., że jest zastraszany, ale nie wyjaśniał tej kwestii.

/ dowód: zeznania świadka A. S. – e-protokół z dnia 17.05.2016 r. 00.06.43-

00.12.41 /

W 2010 r. T. G. mówił swoim znajomym, m.in. R. P., że ludzie, od których pożyczał pieniądze, go ścigają, że go straszą, grożą. Mówił, że się boi, potrzebuje pieniędzy. Poprosił o pożyczkę, którą otrzymał.

Pozwany podobnie przedstawiał swoją sytuację innym znajomym.

/ dowód: zeznania świadka R. P. – e-protokół z dnia 22.03.2016 r. 00.02.37-

00.08.26 /

Pozwany opowiadał także swojemu znajomemu Ł. C., że jest szantażowany, zastraszany. Pozwany był zestresowany, opowiadał mi, że był szantażowany. Dało się odczuć, że pozwany jest mocno zestresowany tą sytuacją. Opowiadał, że cała jego rodzina jest mocno zaangażowana w tą sytuację, jest też zestresowana.

/ dowód: zeznania świadka Ł. C. – e-protokół z dnia 26.01.2016 r. 00.02.37-00.10.18 /

W. M. (1) wraz z A. M. przyjechali do rodziców pozwanego do L.. W. M. (1) powiedział wówczas, że pozwany podpisał weksel na kwotę 300 000 zł i że pożyczył tę kwotę na dwa dni.

Pozwany później poinformował rodziców, że miał problemy finansowe w związku z działalnością gospodarczą, którą prowadził i dlatego potrzebował pieniędzy.

Matka pozwanego E. G. przekazała mu 40 000 zł celem zapłaty W. M. (1). Ojciec pozwanego H. G. wpłacił na rachunek bankowi (...) 40 000 zł.

Kiedyś rodzice pozwanego pojechali z nim do domu W. M. (1) w sprawie spłaty pożyczki. Zaproponowali przekazanie działki jako spłaty części długu.

Dnia 30.10.2010 r. pozwany powiedział rodzicom, że trzeba będzie wyjechać za granicę.

Rodzice pozwanego, pozwany i jego młodszy brat wyjechali za granicę – do Niemiec, potem pozwany z ojcem i bratem do Holandii.

Matka pozwanego wróciła do domu. Otrzymywała pogróżki telefonicznie. (...) Biuro (...) prowadziło w tej sprawie czynności operacyjne. Pozwany i jego rodzice pojechali do siedziby Biura w L..

W międzyczasie do matki pozwanego dzwonił A. M.. Pytał, gdzie jest pozwany. E. G. odpowiedziała, że tego nie wie.

Pozwany wyjechał do Kanady, później wrócił do Europy. Przebywał za granicą przez około dwa lata – do 2012 r.

/ dowód: zeznania świadków: E. G. – e-protokół z dnia 16.02.2016 r. 00.01.41-00.34.06,

H. G. – e-protokół z dnia 16.02.2016 r. 00.34.13-00.36.15, A.

M. (część.) – e-protokół z dnia 02.09.2016 r. 00.00.39-00.10.16 /

Postanowieniem z dnia 18.04.2011 r., 1 Ds. 4603/10/D, zatwierdzonym przez Prokuratora Rejonowego dla Wrocławia Krzyki – Zachód, policja – na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk – umorzyła dochodzenie w sprawie zmuszania T. G. w okresie od lutego do października 2010 r. we W. poprzez groźby karalne do zwrotu wierzytelności, to jest o czyn z art. 191 § 2 kk, wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

/ dowód; zawiadomienie – k. 45; akta sprawy 1 Ds. 4603/10 /

W 2012 r. R. P. spotkał pozwanego, który obiecał, że odda pieniądze. Pozwany nie zwrócił jednakże pożyczonych środków, przeciągał sprawę telefonicznie, obiecywał wykonać przelew. Potem pozwany przestał odbierać telefon. R. P. stracił zaufanie do pozwanego.

Pozwany nie zwrócił pożyczonych środków także innym znajomym.

/ dowód: zeznania świadka R. P. – e-protokół z dnia 22.03.2016 r. 00.02.37-

00.08.26 /

Dnia 23.01.2013 r. W. M. (1) indosował weksel na rzecz (...) sp. z o.o. w Ś./O.. Indos został umieszczony na odwrocie weksla.

/ dowód: weksel z dnia 13.08.2010 r. – k. 21v /

Pismem nadanym dnia 13.02.2013 r. powód skierował do pozwanego wezwanie do wykupienia weksla wystawionego na zalecenie W. M. (1) dnia 13.08.2010 r. na kwotę 300 000 zł.

Podał, że weksel został wypełniony na kwotę wymagalnych wierzytelności, tj. na kwotę 397 553, 42 zł, na którą składa się należność główna w wysokości 300 000 zł i odsetki ustawowe liczone od dnia 17.08.2010 r. do dnia 15.02.2013 r.

Powód wezwał pozwanego do wykupienia weksla do dnia 26.02.2013 r., wskazując miejsce, gdzie pozwany może zapoznać się z oryginałem weksla i załączając jego kopię.

/ dowód: wezwanie do wykupu weksla wraz z potwierdzeniem nadania – k. 9-10 /

Sąd zważył, co następuje.

Zarzuty pozwanego wobec nakazu zapłaty z dnia 26.08.2013 r. nie zasługują na uwzględnienie.

Konstrukcja postępowania nakazowego opiera się na założeniu, iż dokumenty przewidziane w art. 485 kpc jako podstawy wydania nakazu zapłaty stwarzają swoiste domniemanie zasadności żądania pozwu. Z punktu widzenia powoda wystarczające jest przedłożenie jednego z tych dokumentów na potwierdzenie zasadności roszczenia bez potrzeby prowadzenia dalszego postępowania dowodowego. Obalenie domniemanie potwierdzonego wydaniem przez sąd nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym następuje w wyniku inicjatywy pozwanego wnoszącego zarzuty przeciwko nakazowi zapłaty zawierającemu orzeczenie o świadczeniu wynikającym z określonego rodzaju dokumentu. Wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym powoduje, że ciężar prowadzenia procesu przenosi się na pozwanego i to on zobowiązany jest wykazać okoliczności, które powodują, iż przedłożony wraz z pozwem dokument traci swój walor jako podstawa roszczenia (por. wyroki: Sądu Najwyższego z dnia 21.10.2010 r., IV CSK 109/10; Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27.09.2012 r., VI ACa 383/12). Potwierdza to choćby dyspozycja art. 496 kpc wskazującego, że sąd w wyroku kończącym postępowanie odnosi się do nakazu zapłaty poprzez jego uchylenie lub utrzymanie w mocy, a nie do żądania pozwu, jak w procesie prowadzonym na zasadach ogólnych.

Powód powołał jako źródło roszczenia weksel własny datowany na dzień 13.08.2010 r. wystawiony przez T. G. opiekujący na 300 000 zł.

Zgodnie z art. 101 ustawy z dnia 28.04.1936 r. – Prawo wekslowe weksel własny zawiera:

- 1) nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go napisano;
- 2) przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
- 3) oznaczenie terminu płatności;
- 4) oznaczenie miejsca płatności;
- 5) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
- 6) oznaczenie daty i miejsce wystawienia weksla;
- 7) podpis wystawcy weksla.

Przedłożony wraz z pozwem weksel spełnia wskazane wymagania formalne.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 i 2 prawa wekslowego z dnia 28.04.1936 r. kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie, zaś posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali.

Powód może zatem – powołując się wyłącznie na posiadanie weksla prawidłowo wystawionego – wystąpić przeciwko pozwanemu T. G. jako wystawcy tego weksla z żądaniem zapłaty sumy pieniężnej wskazanej w treści weksla, w tym wypadku 300 000 zł.

Treść zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie dała podstaw do skutecznego podważenia wynikającego z tegoż weksla domniemania istnienia zobowiązania wekslowego pozwanego w takiej właśnie wysokości.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego sprawy na podstawie przedłożonych przez obie strony dokumentów, a także zeznań świadków. Sąd pominął dowód z zeznań świadka A. H. wobec niewskazania jego adresu przez pozwanego – w apelacji od pierwotnie wydanego w sprawie wyroku (k. 130) pozwany zobowiązał się wskazać adres tego świadka w ciągu 2 tygodni, czyli do dnia 14.05.2015 r., czego jednakże nie uczynił. Sąd pominął także dowód z przesłuchania samego pozwanego, który nie stawiał się na rozprawę wyznaczoną na dzień 02.09.2016 r. pomimo uprzedzenia na rozprawie dnia 17.05.2016 r., iż takie czynności będą prowadzone na kolejnym terminie. Z kolei zgłoszenie w apelacji dowodów z zeznań świadków M. K. i P. W. było z mocy art. 381 kpc niedopuszczalne.

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego sąd doszedł do przekonania, że pozwany nie podważył skutecznie swojego zobowiązania wekslowego. W szczególności pozwany nie wykazał, aby oświadczenie o zaciągnięciu tego zobowiązania wyrażające się wypełnieniem weksla i wręczeniem go pierwotnemu wierzycielowi (remitentowi) W. M. (1) było dotknięte wadą przewidzianą w art. 87 kc, tj. wadą groźby.

Trzeba wyraźnie rozróżnić ujawnione w sprawie okoliczności dotyczące relacji pomiędzy pozwanym a W. M. (1) oraz okoliczności dotyczące wystawienia weksla.

Pozwany podniósł, że był przez W. M. (1) zastraszany i szantażowany, co dotknęło także członków jego najbliższej rodziny – rodziców pozwanego E. i H. G.. Z materiału dowodowego, tj. przede wszystkim szczegółowych zeznań małżonków G. wynika, że takie zdarzenia faktycznie miały miejsce. W. M. (1) oraz jego współpracownik A. M. kontaktowali się bezpośrednio z rodzicami pozwanego i w ich obecności próbowali uzyskać od pozwanego zapłatę w celu wypełnienia zobowiązań pozwanego. Rodzice pozwanego przekazali W. M. (1) 80 000 zł, proponowali także przekazanie działki celem rozliczenia długu syna. Świadek W. K. zeznał, że sam W. M. (1) mówił mu, że będzie próbował odzyskać pieniądze od rodziców pozwanego, a także, że mu „nie odpuści”. Świadek A. S. zeznał, iż pozwany i jego matka skarżyli się na zastraszanie przez W. M. (1). Świadkowie Ł. C. i R. P. zeznali, że pozwany relacjonował im, iż jest zastraszany przez osoby, od których pożyczył pieniądze, a także podali, że w związku z tym pozwany zaciągał u znajomych kolejne pożyczki, których jednakże nie spłacił.

Na podstawie wskazanych dowodów osobowych istniały podstawy do ustalenia, iż w roku 2010 W. M. (1), będący wierzycielem pozwanego z tytułu pożyczek, podejmował różne działania, przede wszystkim sprzeczne z regułami współżycia społecznego, w celu uzyskania od pozwanego zapłaty kwoty 300 000 zł. Okoliczności te nie są jednakże wystarczające dla zakwestionowania samego zobowiązania wekslowego.

Z przedłożonych sądowi dokumentów wynika, że pozwany zawarł w 2010 r. z W. M. (1) szereg umów pożyczki opiewających na różne sumy pieniężne. Pożyczki te były spłacane w terminach uzgodnionych lub z ich przekroczeniem. Jako zabezpieczenie spłaty stosowane były weksle. Z kolei z zeznań świadków W. K., A. S. wynika, że pozwany pożyczał środki pieniężne na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej i były to kwoty rzędu kilkunastu – kilkudziesięciu tysięcy złotych. Początkowo pozwany wywiązywał się z zaciąganych zobowiązań na bieżąco, później natomiast popadł w opóźnienia, unikał kontaktów ze swoimi wierzycielami, nie odbierał telefonów, a jednocześnie próbował pokrywać jedne zobowiązania zaciągając inne, przede wszystkim wśród znajomych. Pożyczki udzielane pozwanemu przez W. M. (1) były zawierane w formie pisemnej, również spłaty dokonywane przez pozwanego były dokumentowane przelewami bankowymi.

Na podstawie zeznań świadków wskazanych przez pozwanego nie sposób jednakże odtworzyć okoliczności wystawienia i wręczenia weksla. Nikt z przesłuchanych osób nie był obecny przy zawarciu przez pozwanego i

W. M. (1) umowy pożyczki ani przy wystawieniu mającego służyć jej zabezpieczeniu weksla. Świadkowie czerpali swoją wiedzę z relacji samego pozwanego. Pozwany nie stawiając się na rozprawę dnia 02.09.2016 r. pozbawił się szansy przedstawienia sądowi bezpośrednio swojej relacji na temat wystawienia weksla. Sąd nie dysponował zatem żadnym dowodem (który powinien pochodzić od pozwanego), który mógłby służyć wykazaniu, że faktycznie pozwany został przymuszony do wystawienia weksla, a także że weksel ten nie stanowił zabezpieczenia faktycznie zawartej umowy, tylko został wystawiony w innych okolicznościach. Mając na uwadze dokumenty i zeznania w aktach sprawy, a także chronologię zdarzeń, nie da się wykluczyć istnienia po stronie pozwanego kolejnego zobowiązania pożyczkowego, jak również wystawienia weksla w celu zabezpieczenia dotychczas zaciągniętych już, a przeterminowanych zobowiązań, czyli w sytuacjach prawnie dopuszczalnych i typowych w praktyce obrotu cywilnoprawnego. Dokumenty wcześniejszych pożyczek wskazują, że były one udzielane na krótkie terminy – 2-3 miesiące, a jednocześnie pozwany dnia 14.09.2010 r. wpłacił na rachunek swojego wierzyciela 40 000 zł tytułem spłaty pożyczki z dnia 01.04.2010 r., czyli ponad 5 miesięcy wcześniejszej. To zaś wskazuje, iż pozwany mógł faktycznie zalegać z płatnościami, co kolei implikowało działania W. M. (1) polegające na próbach przymusowego uzyskania zaspokojenia. Nie wystarcza to jednakże do podważenia samego zobowiązania wynikającego z weksla.

Dodatkowo trzeba wskazać, że pozwany dnia 13.08.2010 r., czyli tego samego dnia, z którego pochodzi weksel, wystawił także pokwitowanie otrzymania kwoty 300 000 zł, co potwierdzałoby, iż faktycznie otrzymał takie środki pieniężne, choćby nawet na bardzo krótki okres.

Pozwany nie wykazał zatem, aby wystawienie weksla dnia 13.08.2010 r. było dotknięte wadą groźby z art. 87 kc skutkującą nieważnością względną oświadczenia wystawcy weksla czy też wadą przymusu – braku swobody z art. 82 kc skutkującą nieważnością bezwzględną tego oświadczenia.

Jeżeli chodzi o wadę groźby, to należy wskazać, że powołanie się na tę wadę wymaga złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem groźby – w formie pisemnej – w terminie roku od dnia ustania stanu groźby – art. 88 § 1 i 2 kc. Pozwany podał w zarzutach, że pod koniec 2010 r. wyjechał na dwa lata zagranicę i powrócił do kraju w 2012 r., co znalazło potwierdzenie w zeznaniach świadków. Zatem stan obawy ustał w 2012 r. i termin do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia wystawcy weksla upłynął w 2013 r. Pozwany nie złożył W. M. (1) oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych wystawienia weksla na piśmie. Nie może już powoływać się na wadę groźby w tym procesie.

Należy zwrócić uwagę, że prowadzone przez Prokuraturę Rejonową Wrocław – Krzyki postępowanie przygotowawcze w sprawie 1 Ds. 4603/10 nie dało podstaw do stwierdzenia, że pozwany i jego matka stali się ofiarami działań o charakterze przestępczym.

Reasumując powyższe rozważania sąd uznał zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 26.08.2013 r. za niezasadne, wobec czego na podstawie art. 496 kpc utrzymał zaskarżony nakaz zapłaty w mocy.

Na podstawie art. 98 kpc powodowi przysługuje zwrot kosztów procesu, które oprócz uwzględnionych w nakazie zapłaty kwot 3 750 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 7 200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika obejmują także wynagrodzenie pełnomocnika powoda w ponownym postępowaniu pierwszoinstancyjnym w dalszej kwocie 7 200 zł. Pełnomocnik powoda nie uczestniczyła w postępowaniu apelacyjnym – nie złożyła odpowiedzi na apelację ani nie stawiła się na rozprawę przed Sądem Apelacyjnym dnia 27.08.2015 r.

Wobec udzielenia pozwanemu zwolnienia od kosztów sądowych obciążają one ostatecznie Skarb Państwa.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.